

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษา อธิบายถึง ปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีอาญา ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาการคุ้มครองพยาน โดยได้ศึกษาถึงขั้นตอนและวิธีการที่มีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานสอบสวน การให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิประโยชน์แก่ผู้เสียหาย และการได้รับความปลอดภัย การเอาใจใส่ดูแลและอื่น ๆ จึงได้มีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ ตำราทางวิชาการ ระเบียบ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรที่ใช้ในการศึกษา

3. การสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้เดินทางไปสัมภาษณ์นายตำรวจสัญญาบัตรระดับรองผู้กำกับการ สารวัตร ผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมงานสอบสวน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับทัศนะความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหายในคดีอาญาในชั้นสอบสวน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์โดยสร้างแบบสอบถามมาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและบางส่วนจากความคิดเห็นของผู้ศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะศึกษา ซึ่งแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นดังนี้

1. แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open – ended Form) และแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed – ended Form)
2. แบบสอบถามตามมาตรวัดแบบ Likert Type Scale โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นข้อความเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ คือ 5, 4, 3, 2, 1 และ 1, 2, 3, 4, 5

2. เนื้อหาของแบบสอบถาม

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540
- 2.3 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับทัศนคติเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่มีผลกระทบต่อการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายคดีอาญา
- 2.4 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไข
- 2.5 แบบสัมภาษณ์ โดยเป็นคำถามปลายเปิดสำหรับข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมงานสอบสวน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับทัศนคติความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหายในคดีอาญาในชั้นสอบสวน

3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเนื้อหาเพื่อความสมบูรณ์ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การทดสอบแบบสอบถาม จะนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยทดลองเก็บจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ขอความร่วมมือจากพนักงานสอบสวนจากสถานีตำรวจนครบาลเตาปูน สถานีตำรวจนครบาลสามเสน

และสถานีตำรวจนครบาลบางโพ จำนวน 30 คน และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ซึ่งได้ถามเกี่ยวกับระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ที่มีผลกระทบต่อการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย นั้น ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ของครอนบาช (Cronbrash) โดยได้ค่า 0.7508

3. นำผลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถาม ทำการปรับปรุงให้สมบูรณ์เรียบร้อยก่อนที่จะนำไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

กลุ่มประชากรในการศึกษา

กลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะศึกษาทั้งหมดได้แก่ พนักงานสอบสวนระดับชั้นสัญญาบัตร ตลอดจนสารวัตรสอบสวนและรองสารวัตรสอบสวน ในสถานีตำรวจนครบาล 1 จำนวน 9 สถานี (100 นาย) ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลดุสิต, สถานีตำรวจนครบาลพญาไท, สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน, สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง, สถานีตำรวจนครบาลดินแดง, สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง, สถานีตำรวจนครบาลสามเสน, สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม, สถานีตำรวจนครบาลบางโพ

เหตุผลที่ผู้ศึกษา สนใจที่จะทำการศึกษาในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาล 1 ทั้ง 9 สถานีนี้ เพราะ

1.1 สถานีตำรวจนครบาล1 บางสถานีมีเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบกว้างขวางมาก บางสถานี มีจุดที่ตั้งหรือภูมิทัศน์ที่ล่อแหลม มีความเสี่ยงสูงในหลาย ๆ ด้าน อย่างเช่น สถานีตำรวจนครบาลดุสิต, สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม, สถานีตำรวจนครบาลสามเสน ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่ต้องดูแลรับผิดชอบรอบๆ พระราชวัง, ดูแลการเสด็จพระราชดำเนิน, ดูแลพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ ของประเทศ ตลอดจนการชุมนุมของกลุ่มชน (Mob) ที่มารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก บริเวณท้องสนามหลวง

1.2 สถานีตำรวจนครบาล 1 ทั้ง 9 สถานีนี้ มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบสูง ประชากรในเขตพื้นที่ มีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมย่อมต้องมีมากเช่นเดียวกัน

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนทั้งสิ้น (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	23	14
2. สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง	20	12
3. สถานีตำรวจนครบาลพญาไท	22	13
4. สถานีตำรวจนครบาลดินแดง	20	9
5. สถานีตำรวจนครบาลดุสิต	14	9
6. สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน	18	10
7. สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง	30	16
8. สถานีตำรวจนครบาลสามเสน	16	9
9. สถานีตำรวจนครบาลบางโพ	14	8
รวม	177	100

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้วิธีการนำส่งแบบสอบถามให้ถึงมือผู้ตอบด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้พนักงานสอบสวนได้ใช้ดุลยพินิจและความคิดเห็นอย่างอิสระในการตอบ โดยการสุ่มตัวอย่าง และแจกให้แก่เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนที่ทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน และผู้ศึกษาได้จัดเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง
2. ผู้ศึกษาได้รวบรวมแบบสอบถาม แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์และประเมินผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS for Window Version 11.0) ดังนี้

การพรรณนาข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) โดยใช้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale ตามวิธีของ Likert โดยให้คะแนน ดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน
- เห็นด้วย	เท่ากับ	4 คะแนน
- ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3 คะแนน
- ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินค่าระดับคะแนนเฉลี่ย มีเกณฑ์ในการประเมิน คือ

ระดับความคิดเห็น	ช่วงคะแนน
- มาก	4.01–5.00
- ปานกลาง	3.01–4.00
- น้อย	1.00–3.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

2. มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ให้ตัวกลางหรือค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละกลุ่มหรือแต่ละลักษณะโดยใช้สูตร

$$\text{ค่าเฉลี่ย} \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย
 f = จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ
 N = จำนวนคำตอบทั้งหมด
 X = ค่าน้ำหนักในแต่ละข้อ

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

X = ค่าน้ำหนักในแต่ละข้อ

$\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาในรูปแบบการบรรยายข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

- บทที่ 1 บทนำเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของปัญหา มูลเหตุจูงใจและวัตถุประสงค์
- บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 ระเบียบวิธีและกระบวนการดำเนินการวิจัย
- บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา
- บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

